

които сж получили чиноветѣ благодарение службата имъ въ канцелариитѣ или въ държавнитѣ заводи, или само защото тѣ сж били «приятели на тѣхни приятели!»

Но, най-сетнѣ! нѣмаше ли никакъ образовани офицери?

Да! имаше, и то много ; напримѣръ, имаше офицери, които знаеха космография, химия, физика, движението на небеснитѣ тѣла, геодезия, диференциално и интегрално изчисление! Обаче за нещастие, тѣ отвратително чувствуваха себе си всѣкога, когато е трѣбвало да поставятъ едно стражево охранение или да волятъ една колона!

На нашия езикъ, може да се каже, не сжществуваха нито книги върху стратегията, нито трудове върху историята на великитѣ войни, и за това теоритически ние твърдѣ малко знаехме, а практически — почти нищо, защото прѣзъ всичкото врѣме на царствуването на Абдулъ-Азиса може човѣкъ да си припомни само едни маневри, които сж се продължавали всичко на всичко само единъ день!

Нашитѣ прадѣди за това сж знаели нѣкои стратегически правила, защото тѣ постоянно сж воювали и вѣчно сж бивали на конь; отоманската империя е била единъ въоръженъ народъ. Най-младшия офицеръ, най-дребния чиновникъ е държалъ всѣкога по нѣколко коня; пѣкъ и коне сж се намирали тогава въ изобилие. Невѣжеството, което е главната причина на всичкитѣ наши несполуки и поражения, е успѣло да намѣри врѣме да унищожи великолѣпната арабска раса коне, които не сжществуватъ вече!

Тогавя офицеритѣ, за да прѣминатъ отъ моста на Златния Рогъ до военното министерство, не сж